

Yeni Sayıda...

Mülkiye Dergisi 2019 yılı ikinci sayısı “İktisat Tarihi Tartışmaları” teması ile karşınızda. Dergimizin bu sayısında her zaman olduğu gibi sosyal bilimlerin geniş dünyasından farklı makaleler yer alsada bu sayımız için yayına hazır makalelerimizin bir kısmının “İktisat Tarihi Tartışmaları” adı altında bir bütünlük oluşturduğunu gördüğümüzden, sayımızın temasını bu şekilde belirledik.

Tema başlığımız çerçevesinde yer verdiğimiz ilk makale Alp Yücel Kaya’ya ait. Kaya, “Samir Amin’in Ardından Türkiye’de İktisat Tarihi Tartışmalarını Hatırlamak” başlıklı makalesinde Samir Amin’in çalışmalarının Türkiye iktisat tarihi yazımını nasıl etkilediğini, 1970’ler ve 1980’lerdeki tartışmalar bağlamında ele alıyor. Kaya, azgelişmişlik ve emperyalizm; üretim tarzları ve toplumsal formasyonlar; köylülük ve küçük meta üretimi başlıkları etrafında Amin’in çalışmalarıyla Türkiye iktisat tarihi yazımına dair katkıları analiz ederek ülkemizin “fikir mirasının hem eleştirici, hem de ‘kadir bilen’ bir bilanço”sunu yapıyor. Geniş bir literatür araştırmasına dayanan bu makalenin yeni tartışmalara kapı açmasını umuyoruz.

Dergimizin ikinci makalesi “Amortisman Sandığı’ndan Devlet Yatırım Bankasına: Borç İtfasından Sermaye Türetmek” başlığını taşıyor. Ferhat Akyüz, Türkiye’de 1930-1960 yılları arasındaki iç ve dış borçların itfası konusunu ele alarak Devlet Yatırım Bankasının kuruluşunun köklerini araştırıyor. Yazar, 1935 yılında kamu borç itfası için kurulmuş olan Amortisman Sandığı isimli fonun zaman içerisinde Devlet Yatırım Bankasına dönüştürüldüğünü ve bu bankanın kamu borçlanma politikasının bir ürünü olduğunu ortaya koyuyor.

Tema kapsamında yayımladığımız diğer bir yazı İzzettin Önder’in “Âşarın Kaldırılması” başlıklı makalesi. Önder, 1925 yılında dönemin vergi gelirlerinin dörtte biri ile üçte biri arasında yer tutan bir vergi olan âşarın kaldırılmasının toprak ağalarının baskısı sonucunda alınmış bir karar olduğunu öne sürüyor ve bu kararın iktisadi ve mali sonuçlarını analiz ediyor. Önder, Cumhuriyetin ilk yıllarında böyle önemli bir kaynaktan vazgeçilmesinin sonuçlarını sermaye birikimi ve kalkınmaya etkileri açısından detaylı bir şekilde tartışıyor.

Son zamanlarda iktisat literatüründe yoğun bir ilgi odağı olan “davranışsal iktisat” alanından bir makale ise Umut Öneş tarafından kaleme alındı. “Davranışsal İktisat Deneylerinde Toplumsal Cinsiyet Temelli Farklar” başlıklı makalesinde Öneş, kadın ve erkeklerin risk alma davranışları, rekabet karşısında tavırları ve sosyal tercihlerini araştırmaya yönelik deneyleri mercek altına alıyor ve bu deneylerin sonuçlarının deney kurgularından ve deneklerin seçildiği toplumdaki toplumsal cinsiyet normlarından büyük ölçüde etkilendiğini gösteriyor. Ayrıca Öneş, bu deney sonuçlarının toplumda kadın-erkek eşitsizliği için bir meşruiyet aracı olarak kullanılmalarına hizmet edebileceğine de dikkat çekiyor.

Efe Can Gürcan, “Bir ‘Siyasal Süreç’ Olarak Fransız Sarı Yelekliler Hareketi’nin Ortaya Çıkışı” başlıklı makalesinde Kasım 2018’de Fransa’da ortaya çıkan Sarı Yelekliler hareketini inceliyor. Gürcan’ın, siyasal süreç kuramını temel alarak ve süreç analizi tekniğini kullanarak bu hareketi ortaya çıkaran siyasal ve sosyo-ekonomik dinamikleri araştırdığı makalesi önemli bir kaynak niteliğinde.

Bu sayımızda son olarak “Güvenikleştirme Perspektifinden 11 Eylül Sonrası ABD-Suudi Arabistan Askeri İlişkileri” başlıklı makaleye yer veriyoruz. Selin M. Bölme ve Şule Sağlam Rıdha’nın kaleme aldığı makale 11 Eylül 2001 terör eylemlerinin El Kaide ve Suudi Arabistan ile özdeşleştirildiği bir ortamda ABD ile Suudi Arabistan arasındaki askeri ilişkilerin nasıl sürdürüldüğünü araştırıyor. Yazarlar, güvenikleştirme teorisi çerçevesinde yaptıkları analizde ABD’nin “aciliyet vurgusu” ile “tehdit söylemlerine” başvurarak bu ilişkiyi nasıl meşrulaştırdığını gösteriyor.

Dergimizin kitap incelemesi bölümünde Nurettin Öztatar’ın hazırladığı “Barış İçin Akademisyenler Anlatıyor: İmza ve Ötesi” başlıklı kitabın değerlendirmesine yer veriyoruz. Kitap incelemesini yapan Fikret Şenses, kitabın tanıtımını yaparken aynı zamanda bu süreçte yaşanan olayları, düşünce ve ifade özgürlüğüne yönelik ihlalleri ve hukuk dışı uygulamaları da anlatarak tarihe not düşüyor.

Mülkiye Dergisi’nin bu sayısı, iktisat tarihinden iktisat alanındaki güncel tartışmalara; toplumsal hareketlerden uluslararası ilişkilere kadar sosyal bilimleri eleştirel bir perspektifle ele alan yazarların yazılarından oluştu. Dergimizin çıkartılması birçok kişinin kolektif emeği sayesinde mümkün oldu. Bu sayının hazırlanmasında görev alan Recep Aydın ve Nail Dertli’den oluşan editöryel ekibimize, derginin sekreteryasını ve koordinasyonunu büyük bir özenle yürüten Nurettin Öztatar’a, yazarlarımıza, makaleleri değerlendiren hakemlerimize ve bu sayının hazırlanmasında emeği geçen herkese Mülkiye Dergisi adına teşekkür ederim.

Yeni sayıda görüşmek dileğiyle...

Meltem Kayıran